

Кількісна представленість біблійних параболізмів у німецькомовних лексикографічних джерелах

Заповловський М. В.

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Біблійні параболізми – це реалізовані у мові біблійні інакомовлення у формі притчі (параболи) та їхні модифікації (одиниці з певними відхиленнями від сталої структури та семантики біблійної притчі) [1; 2].

При пошуку біблійних параболізмів у німецькомовних лексикографічних джерелах ми послуговувались суцільною вибіркою цих одиниць із німецькомовних суспільно-політичних газет та журналів [3]:

1) *Wes das sät, das wird er ernten*; 2) *sein Leben finden (verlieren)*; 3) *Perlen vor die Säue werfen*; 4) *Spreu vom Weizen sondern*; 5) *Steine statt Brot geben*; 6) *neuen Wein in alte Schläuche gießen*; 7) *Reden ist Silber*; 8) *Lilie unter Dornen*; 9) *Salz der Erde*; 10) *durch enge Pforte gehen*; 11) *Ein Wolf im Schafpelz*; 12) *an ihren Früchten erkennen*; 13) *auf Sand bauen*; 14) *ein sanftes Joch*; 15) *auf guten (fruchtbaren, steinigen) Boden fallen*; 16) *Unkraut zwischen den Weizen säen*; 17) *Senfkorn*; 18) *Schatz im Acker*; 19) *eine kostbare Perle finden*; 20) *kein hochzeitliches Gewand anhaben*; 21) *Schafe von den Böcken scheiden*; 22) *Kindern das Brot wegnehmen, um es den Hunden zu geben*; 23) *Berge versetzen*; 24) *Axt an die Wurzel legen*; 25) *mit Blindheit geschlagen sein*; 26) *wes das Herz voll ist, des geht der Mund über*; 27) *Lass die Toten ihre Toten begraben*; 28) *ein verlorenes Schaf*; 29) *der eine sät, der andere erntet*; 30) *in den Wind reden*; 31) *Wie übertünchte Gräber*; 32) *sein Kreuz tragen*; 33) *wer Sturm sät, wird den Wind ernten*; 34) *Öl in die Wunden gießen*; 35) *Samariter*; 36) *unter die Räuber fallen*; 37) *jemandem wie ein Mühlstein am Hals hängen*; 38) *Lilien auf dem Felde*; 39) *ernten, wo man nicht gesät hat*; 40) *Brotsamen vom Tische der Reichen*; 41) *Durch ein Fegerfeuer gehen*; 42) *eher geht ein Kamel durch ein Nadelöhr, als dass ...*; 43) *das Weizenkorn, das stirbt*; 44) *Überlegen, bevor man einen Turm baut*; 45) *Unkraut stehen lassen*; 46) *der verlorene Sohn*; 47) *ein reicher Prasser*; 48) *armer Lazarus*; 49) *sein Pfund vergraben*; 50) *mit seinem Pfund wuchern*; 51) *den Balken im eigenen Auge nicht sehen, aber den Splitter im fremden*; 52) *Reden ist Silber*; 53) *Unkraut stehen lassen*.

У цьому дослідженні в якості основної словникової вибірки розглядалися чотири різні словники, в яких представлені не лише крилаті вислови з Біблії, але й ті, котрі належать до літератур народів різних

культурно-історичних епох та увійшли до словникового фонду сучасної німецької мови.

1. **Словник крилатих висловів Г. Бюхмана** [4] (Büchman). Кількість зафіксованих параболізмів: 22.

2. **Словник біблеїзмів німецької мови Х. Крауса** [6] (Krauss). Словник містить в собі 1000 висловів, які увійшли з Біблії до німецької мови. Кількість зафіксованих параболізмів: 39.

3. **Словник німецьких прислів'їв К. Зімка** [7] (Simrock). У цьому довіднику представлено близько 30 біблійних цитат. Кількість зафіксованих параболізмів: 8.

4. **Дуден. Словник німецької ідіоматики** [5] (Duden). Кількість зафіксованих параболізмів: 15.

Отримані дані дозволили розглянути їх кількісну представленість у словниках, а саме репрезентативність у кожному словнику, виражену в абсолютних і відносних цифрах (кількість цих одиниць та їх частка від загальної текстової вибірки). Загальна кількість і відсоток зафіксованих параболізмів в кожному зі словників представлені у вигляді зведеної таблиці. Варто зазначити, що оскільки багато одиниць повторюються в різних словниках, то цифра 53 в останній колонці таблиці позначає не суму цифр в попередніх колонках, а загальну кількість параболізмів, зафіксованих нами у німецькомовних газетах і журналах.

Кількість зафіксованих одиниць у різних словниках

Опрацьовані словники	Büchman	Krauss	Simrock	Duden	Вся вибірка
Кількість одиниць	27	39	8	15	53
Частка від загальної вибірки (%)	50,94	73,58	15,09	28,30	100

Як випливає з даної таблиці, найбільшою кількістю наявних параболізмів характеризуються словники Бюхмана та Крауса – майже половина всієї сукупної вибірки представлена в них (27 і 39 одиниць або 51% і 74% відповідно), тоді як словник німецьких прислів'їв К. Зімка містить найменшу їх кількість (8 одиниць або 15 % від загальної вибірки).

Перспективою подальших розвідок є кількісний та якісний опис лексико-граматичних характеристик німецькомовних біблійних параболізмів.

Література

1. Заполовський М. В. Структурно – семантичні зміни біблійних інакомовлень у сучасній німецькій мові (на матеріалі лексикографічних джерел) / М. В. Заполовський // Наукові записки. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія». – 2012 / наук. ред. А. М. Архангельська та ін. – Серія «Філологічна» (Вип. 24) . – С. 87 – 90.
2. Заполовський М. В. Поняття “parabolē” у Біблії та сучасній німецькій мові (слово, значення – текст, смисл) / М. В. Заполовський // Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції Л.: ЛДУ БЖД, 2012. – С. 74.
3. Заполовский Н. В. Количественная репрезентация библейских иносказаний в современной немецкоязычной публицистике / Н. В. Заполовский // «Научная дискуссия: вопросы филологии, искусствоведения и культурологии»: материалы IV международной заочной научно-практической конференции. (10 сентября 2012 г.) – Москва: Изд. «Международный центр науки и образования», 2012. – С. 126-131.

Джерела ілюстративного матеріалу

4. Büchman G. Geflügelte Worte. Das Zitatenschatz des deutschen Volkes / G. Büchman. – Berlin: Haude. Speherschke Verlagsbuchhandlung, 1991. – 30. Auflage.– 990 S.
5. Duden. Redewendungen und sprichwörtliche Redensarten. Wörterbuch der deutschen Idiomatik / bearb. von G. Drosdowski und W. Scholze Schuberecht. – Berlin: Dudenverlag, 1992. – 864 S.
6. Krauss H. Geflügelte Bibelworte / H. Krauss. – München: Verlag C. H. Beck, 1993.–276 S.
7. Simrock K. Die deutschen Sprichwörter / K. Simrock. – Stuttgart: Philipp Reclam, 1995. – 630 S.